

Aan: Expertgroep Herijking beroepsprofiel en (stelsel van) opleiding accountant
Van: Bestuur NBA-faculty Opstellen, Samenstellen en Verantwoorden
Betreft: Visie op het beroepsprofiel van de accountant en de opleiding tot accountant
Datum: 18 mei 2023

Geachte leden van de Expertgroep,

Graag maken we gebruik van uw uitnodiging om in hoofdlijnen onze visie te geven op de herijking van het beroepsprofiel en de opleiding tot accountant.

Inleiding

De faculty Opstellen, Samenstellen en Verantwoorden (OSV) richt zich op alle accountants:

- werkzaam bij of voor bedrijven en organisaties,
- die zich bezighouden met datavastlegging (accounting) en verslaggeving (reporting),
- om tot een betrouwbare rapportage te komen.

Het is onze opdracht om alert te zijn op thema's en ontwikkelingen die van invloed zijn op de toekomstige beroepsuitoefening van accountants en om op basis daarvan voorstellen te doen aan het NBA-bestuur voor te ondernemen acties waardoor de accountant in de toekomst relevant kan blijven.

De faculty wil accountants helpen bij hun ontwikkeling, waardoor het beroep relevant blijft. Een helder beroepsprofiel en een daaruit voortvloeiende aantrekkelijke opleiding vormen daarvoor onmisbare schakels. Wij geven dan ook graag gehoor aan uw oproep om onze visie over het beroepsprofiel en de opleiding met u te delen.

Visie op het beroep

De kern van het beroep accountant is het toevoegen van betrouwbaarheid danwel zekerheid (als een assurance opdracht wordt uitgevoerd) aan verantwoordingen en andere rapportages van bedrijven en organisaties. Het vak van accountant is in de praktijk veel breder dan dat: accountants adviseren organisaties en bedrijven op het gebied van informatieverwerking, fiscaliteit en bedrijfsvoering in brede zin en vervullen de rol van trusted advisor in het MKB.

In onze ogen is accountant een beroep met toekomst, omdat de accountant betrouwbaarheid toevoegt aan informatie die gebruikt wordt door gebruikers voor besluitvorming in het economisch en maatschappelijk verkeer. Wij verwachten dat de behoefte aan het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie minstens gelijk zal blijven en mogelijk zal gaan toenemen. De artificiële intelligentie (AI) ontwikkelingen en signalen dat we naar een meer "low-trust" society toegaan zal de behoefte aan specialisten op het gebied van betrouwbare informatie en het toevoegen van zekerheid bij informatie door middel van verklaringen van accountants doen toenemen. Ook de toenemende vraag naar rapportages op het gebied van ESG zal de vraag naar de diensten van accountants naar onze verwachting vergroten. Wij constateren echter nu al een tekort aan accountants, dus herijking van het beroepsprofiel met het oog op de toekomstige ontwikkelingen wordt door ons als zeer wenselijk gezien.

De accountant draagt bij aan het vertrouwen in het maatschappelijk verkeer door betrouwbaarheid toe te voegen aan sturings- en verantwoordingsinformatie zodat gebruiker van die informatie de juiste beslissingen kunnen nemen. Het toevoegen van betrouwbaar is de kerntaak van een accountant en die dient dan ook centraal te staan in het beroepsprofiel en de opleiding moet hierop worden ingericht.

Visie op beroepsprofiel en opleiding

Het huidige onderscheid tussen certificeringsbevoegde en niet-certificeringsbevoegde accountants is verwarrend voor de gebruikers van accountantsverklaringen en zien wij daarom graag verdwijnen.

Wij adviseren om het beroepsprofiel en de opleiding zo in te richten dat iedere accountant na afronding van de theoretische en praktijkopleiding volledig certificeringsbevoegd is. Het is vervolgens aan het eigen oordeel van de accountant (op grond van de VGBA) danwel de accountantspraktijk waar die accountant werkzaam is (op grond van de BTA/VAO of NVKS), of van die certificeringsbevoegdheid in de praktijk gebruik wordt gemaakt.

Dit leidt mogelijk tot een niet-gewenste verzwaring van de opleiding, maar dat is op te lossen door andere vakken te laten vervallen. Deze vakken kunnen desgewenst als een specialisme worden ontwikkeld, bijvoorbeeld via permanente educatie.

Een andere manier om de opleiding aantrekkelijker te maken is het beter faciliteren van het combineren van theorie en praktijk. Een combinatie van werken en leren moet mogelijk zijn. Hierdoor kunnen studenten de theoretische kennis vanaf het begin van hun opleiding al toepassen in de praktijk. Daarbij is het goed om te kijken of de praktijkstage in HBO en WO eerder kan beginnen dan nu het geval is.

Afsluitend

In bovenstaande reactie hebben we ons beperkt tot de hoofdlijnen. Uiteraard vergt dit nog een nadere invulling. Wij denken graag mee bij de uitwerking daarvan. Dat willen we ook graag doen door deelname aan de rondetafelbijeenkomsten en natuurlijk zijn we bereid om onze visie toe te lichten in een persoonlijk gesprek met u.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de faculty OSV

D.J. (Dirk) ter Harmsel AA, voorzitter